

Martinus

www.martinus.hu

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

VII. ÉVFOLYAM 10. SZÁM • 2014. OKTÓBER • ÁRA: 150 FT

„Egy család,
amelyet az evangélium
világít meg,
a keresztény élet iskolája.
Ott megtanuljuk
a hűséget, a türelmet és
az áldozathozatalt”
(Ferenc pápa)

Nagy kincsünk: Jézus jelenléte a családban

A családpsztoráció kihívásai az evangelizáció összefüggésében – ezzel a címmel hirdette meg Ferenc pápa a püspöki szinódus III. rendkívüli közgyűlését, amelyet a Vatikánban tartanak október 5-e és 19-e között. Ezt követi majd a rendes szinódus 2015-ben. A szinódus szó szabadon fordítva azt jelenti, „akik együtt haladnak egy úton”.

Az egyházi és a világi sajtó az elmúlt időszakban sokat foglalkozott a világegyház életében jelentős tanácskozás összehívásával. Valóban nagy jelentőségű e lépés az Egyház részéről. Ferenc pápa ezzel azt a szándékát nyilvánította ki, hogy a világ különböző részeit képviselő püspökök részvételével (családos emberek is meghívást kaptak a tevékeny részvételre, szakértői feladatokra) foglalkozzon e sokakat érintő témával. Egy szentszéki nyilatkozat ezzel kapcsolatosan úgy is fogalmazott, hogy az egész Egyház egy ilyen alkalommal együtt elmélkedik és imádkozik, valamint közös lelkipásztori intézkedéseket hoz a legfontosabb témákban a pápa és a vele egységben lévő püspökök irányításával. Talán e kijelentésben ragadható meg igazán a lényeg: ima és az ebből fakadó lelkipásztori intézkedés, mely együttesen ragyogtatja fel azt a kincset, amelyet Jézus Krisztus ajándékozott Egyházának: a felbonthatatlan szentségi házasságra épülő család titkát.

Nem kevesen voltak az elmúlt időszakban, akik a hívek körében zavart keltettek olyan kijelentésekkel, hogy előfordulhat, hogy a házasság felbonthatatlansága, az elváltak és polgárilag újránházassodottak, valamint az élettársi és egyéb különféle címekkel illetett kapcsolatokban élők helyzete gyökeresen meg fog változni nem a közeli vagy a távoli jövőben, hanem azonnal, egy szempillantás alatt. Nem kétséges, hogy a mai világban, a mindennapokban sok minden változott. Az Egyház életében rövidnek tűnő pár évtized alatt gyökeresen más jellegű kihívások jelentek meg. Látjuk sokak szenvedését, nehézségeit a házassági-családi konfliktusok, felbomlott és megszüntetett életközösségek miatt. Ezekre válaszolni kell, nem szabad a sokak életében nagy problémákat okozó élethelyzetek mellett szótlánul elmenni.

Nem szándékom szembeállítani a nehézségeket és a keresztény házassággal, családdal nekünk ajándékozott kincset. Néhány rövid, pozitív hangvételű, a Szentatyától származó gondolattal szeretném a kedves olvasókat segíteni a családshinódusra való készülétkben. Az evangélium öröme sajátos módon tündöklök a házasságban és a családban. A mai

kor emberének is – aki sok szempontból van válságban – sokat jelenthet a hiteles, vonzó módon megélt, a Gondviselésre hagyatkozó tanúságtétel.

A pápa szerint a család az a hely, ahol nevet, szeretetet kapunk, ahol megtanuljuk a párbeszéd művészetét. Itt ébredünk rá saját méltóságunkra. Megtanuljuk becsülni minden ember méltóságát, különös tekintettel a betegekét, a gyengékét és a kitaszítottakét. Sokan vagyunk, akiknek különösen is hálát kell adni Istennek azért, mert az a család, melyben felnöttünk, sokat adott nekünk. Továbbá nagy segítséget jelent a családuknban megélt minta, amely segít eligazodni, az értékes emberi élet megélésére törekedni.

A második szempont, amelyre a Szentatyá fölhívta a figyelmet egy közelmúltbéli tanításában: a család alapja a házasság, amely a férj és a feleség szabad döntésére és hűséges szerelmére épül. A házasság meghívás arra, hogy osztozni kell mindenben, önfeláldozásban és örömeiben, számítás nélkül: ezt a tapasztalatot tanulhatják meg a fiatalok szüleiktől és nagyszüleiktől. Az Istenbe vetett hit élménye ez, a kölcsönös bizalomé, szabadságé és életszentségé, ami nem más, mint önmagunk hűséges és áldozatos odaajándékozása az élet minden napján. Nem egy megszokott módon hangzó üzenet korunkban, mely az önzésre, az „én” mindenek felett valóságára mutat rá. Ismét egy lehetőség, hogy imádkozzunk, és tegyünk saját környezetünkben az Isten és a házastársak hűségére épülő házasságért: elsősorban környezetünkben, saját családukn, rokonságunk és ismerősi körünk fiataljai között.

A családi élet két legtörekenyebb szakaszára is ráirányítja figyelmünket Péter apostol mai utóda: a gyermekkorra és az időskorra. Az a társadalom, amely magára hagyja a gyermekeket és kirekeszti az időseket, kitépi gyökereit és elhomályosítja jövőjét. A kicsinyek és az idősek gondozása a civilizáltság jele, a család életről tett tanúságának jele. Ez is nagy jelentőségű feladatunk, amikor sokak számára megkérdőjeleződik az evangéliumi elvekre épülő életvédelem, az erkölcsi törvények tiszteletben tartása. Nagy szolgálatot tesz az a család, amely az emberi létet a maga „egész-ségében” szemléli.

Bízom abban, hogy a mi egyházmegyénk nagy családja az imádságban és a mindennapi tanúságtételben örömmel juttatja kifejezésre, hogy tenni akar a családért, hogy ezáltal is megtapasztalható legyen: Isten ma különleges módon akarja szeretni családjainkat.

Bodorkós Imre

Martinus
www.martinus.hu
a Szombathelyi Egyházmegye hivatalos lapja

Főszerkesztő: Ipacs Bence • **Szerkesztők:** Déri Péter, H. Pezenhófer Brigitta, Kovács József, Molnár Péter, Salamon Viktória, Teklits Tamás • **Nyomdai kivitelezés:** Premier Nyomda Kft. (1117 Budapest, Budafoki út 64.) • **Felelős vezető:** Hlinka Zsolt • **Megrendelés száma:** 73171/32 • 2014. szeptember • **Kiadó:** Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.) • **Telefon:** 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu • **Felelős kiadó:** Teklits Tamás igazgató • **ISSN 2060-145X** • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

Gyerekek a szülők felelőségéről, a családi élet fontosságáról

14-16 éves gyerekeket kérdeztünk meg arról, hogy szerintük mit jelent a szülők felelősége gyermekeikkel szemben, valamint arra kértük válaszait, hogy szerintük milyen közöség a család, és mi a szerepe a felnövő gyermekek életében, jövőjében.

A család összetartozást jelent, hogy tudjuk, van nekünk kire számítani. A család meghatározó egész életünkben. Meghatározza egész személyiségünket, azt is, hogy kik leszünk, mert ha szüleink támogatnak minket, akkor sokkal nagyobb dolgokra lehetünk képesek. A szülőknek támogatni, óvni kell gyermekeiket, viszont meg kell nekik tanítani a mértéket és a szabályokat. Biztatni kell őket, de irányítani is, nehogy elvessezenek. Rá kell őket vezetni az igazán fontos dolgokra, hogy azzal foglalkozzanak. (Nagy Alexandra)

A családban tanuljuk meg az élet dolgait. Körülvesznek minket olyan emberek, akik szeretnek és nevelnek minket. Megtanítják, mi a jó és mi a rossz. Gon-

doskodnak rólunk, segítenek olyan dolgokban, ami egy gyereknek nehéz. (Finta Barnabás)

A család a legbensőségesebb környezet, amiben élhetünk, ahol szeretnek, ahova születünk, ahol mindig várnak. Mivel a szülők nevelik a gyermekeket, ezért a gyerekeknek a későbbi viselkedése, magatartása a szülők felelősége. Továbbá a másokkal való kapcsolatok, a személyiség alakulása. Ezenfelül a valóságosság is a szülői neveléstől függ. (Csató Bence)

Sajnos osztálytársaim legalább a felének szülei elváltak. Persze így is létrejöhet egy új család, de szerintem az eredeti az igazi. A szüleim beszélnek néha arról, hogy még a barátaik között is vannak olyan házaspárok, akik elválnak. És szomorúak emiatt. A szülők felelősége, hogy jó példát adjanak az életről. Egy használható viszonyítási rendszert és jó értékrendet alakítsanak ki gyermekeikben. (Somogyi Eszter)

Az ifjúság jellemének, személyiségének kialakulása sok dolgon múlik. A környezetétől, a szülőktől és persze saját maga döntéseitől. A szülők alakítják és támogatják gyermekeiket. Róluk vesznek példát, tehát a szülőknek nagy a felelősége, ami nem csak az anyagi dolgokban van, hanem az érzelmi támogatásban jelenik meg. Fontos, hogy ott hont teremtsenek gyerekeiknek. (Kiss Dorottya)

A szülők felelősek a gyerekek biztonságos, megfelelő körülmények közötti nevelésért, a gyerekek boldogságáért, azért, hogy megkapják azt a szeretetet, amely ahhoz kell, hogy elindulhassanak az élet útján, és legyen mögöttük mindig egy biztos kéz. Felelősek a gyerekek fejlődésért. Például oktatás, testi fejlődés, pénzügyi támogatást is kell idővel nyújtaniuk. De legfontosabb a szeretetet, amellyel a gyermeket vállalni és nevelni kell. (Szűcs Diána)

Összeállította: Salamon Viktória

A keresztény család

Ahol az emberek tudnak együtt imádkozni,
ahol az imádság megnyeri Isten tetszését,
ahol megragadóan és nyíltan megvallják:
*„Jézus itt van körülünkben, Jézus, az Isten Fia
és a mi testvérünk, mert Istenünk,
te vagy a mi Atyánk is!”*,
ahol az emberek nem felejtik el szeretni egymást,
ahol megosztják a többet azzal, akinek kevesebb van,
ahol a beszélgetés közben többször szerepel
a „mi” és a „miénk”, mint az „én”,
– ott megvalósul az igazi keresztény család:
ott van az Egyház, és ott van az Isten is.

Theo Schmidkonz

Színezd ki a képet!

Az impotencia akadályja

Ennél a házassági akadálnál fontos, hogy pontosan meghatározzuk, mit is értünk az impotencia fogalmán, mert a kánonjogban nem egészen azt értjük alatta, mint biológiai-orvosi értelemben. Alapvetően arról van szó, hogyha valaki valamilyen okból képtelen a szexuális cselekedetre, akkor érvénytelen a házassága, mivel teljességgel képtelen a házassággal járó egyik kölcsönösen átadandó és elfogadandó lényegi jog és kötelesség vállalására. Ebben az esetben nemcsak jogilag, hanem természete szerint is képtelen a házasságra.

Az impotencia akadályja már viszonylag korán, a VII. században megjelent az egyházjogban, de jogi természetét különféleképpen ítélték meg. Voltak, akik a római jogra visszamenve nem tekintették érvénytelenítő akadálnak, de lehetett a házasság felbontásának oka olvasatukban, és voltak olyanok, akik valódi érvénytelenítő akadálnak tekintették (ezt erősítette meg a későbbiekben III. Sándor pápa). A történelem folyamán azonban folytatódott tovább a vita az impotencia akadályja körül, és végül 1977-ben a Hittani Kongregáció egy határozatában kimondta, hogy nem tartozik bele az impotencia fogalmába az, ha valakinek nincsen megtermékenyítésre képes spermája, de képes a házasság elhálására, azaz a szexuális cselekedetre. A gyermektelen házasságok így önmagukban érvényesek és szentségiek (megkereszteltek között), ám a gyermek hiánya súlyosan megzavarhatja és megnehezítheti a házaseletet.

A hatályos CIC 1084. kánonja ezt írja: „1.§ A megelőző és örökös közösülési képtelenség, akár a férfi, akár a nő részéről, akár abszolút, akár relatív, a házasságot természetéből kifolyólag érvénytelené teszi. 2.§ Ha a tehetetlenség akadályát illetően kétség áll fenn, akár jogi, akár ténybeli kétely, a házasságot nem kell megakadályozni, sem kétség esetén semmisnek nyilvánítani. 3. § A meddőség nem tiltja és nem is érvényteleníti a házasságot, fenntartva az 1098. kánon előírását.”

A házasságot megelőző impotencia azt jelenti, hogy annak már a házasság megkötése előtt fenn kellett állnia, mert ha utána keletkezett, akkor annak nincsen jogi jelentősége. Az örökös impotencia kánonjogi fogalma alatt azt értjük, hogy egyszerű és etikailag megengedett eszközökkel nem gyógyítható. Ha azonban rendkívüli vagy meg nem engedett eszközökkel orvosolható ugyan, attól még jogilag fennáll az örökös jelleg.

Ahhoz, hogy az impotencia akadályja fennálljon, szükséges, hogy biztos legyen, mert ha jogilag vagy ténylegesen kétséges a közösülési képtelenség, akkor nem akadályozza meg a házasság érvényes megkötését, mert a házassággkötés joga alapvető jog, így az csak biztos és indokolt esetben korlátozható. Biztos impotenciáról tehát akkor beszélünk, ha a felek valamilyen okból képtelenek a házasság érvényes elhálására.

Déri Péter

A szentségek liturgiája A hét szentség

A Martinus havilap hét évfolyamának Liturgia rovatában foglalkoztunk már a liturgia alapfogalmaival, a szentmisével, a szentek ünneplésével, a liturgikus évvel, az imaórák liturgiájával (vagyis a szolozsmával), legutóbbi sorozatunk pedig egyfajta liturgikus illemtan volt. A következőkben a szentségek liturgiájára irányítjuk figyelmünket.

Először is tisztázzuk: mik a szentségek? A szentségek Krisztus és az Egyház cselekményei, jelek és eszközök, melyek kifejezik és erősítik a hitet, Istennek megadják a tiszteletet, és megszentelik az embert. Hét szentség van, ezeket az Úr Jézus alapította és bízta az Egyházra, ennél fogva számuk állandó és változtathatatlan.

A hét szentség pedig a következő: keresztesség, bérmlás, Oltáriszentség (Eucharisztia), bűnbánat, betegek kenete, egyházi rend és házasság szentsége. A hét szentség a keresztény élet minden fontos pillanatát és állomását érinti: a szentségek a keresztények hitéletéhez megadják a születést és a növekedést, a gyógyítást és a küldetést. Ezen a téren bizonyos hasonlóság található a természetes élet állomásai és a lelki élet állomásai között.

Így a szentségeket a következőként csoportosítjuk: a keresztény életbe való beavatás szentségei (keresztesség, bérmlás, Eucharisztia), a gyógyulás szentségei (bűnbánat, betegek kenete); a közösség és a küldetés szolgálatának szentségei (egyházi rend, házasság). Ez az elrendezés nem az egyetlen lehetséges, de belátható, hogy a szentségek szerves egésznek alkotnak, melyben minden szentségnek megvan a maga életfontosságú saját helye. Ebben a szerves egészben az Eucharisztia egyedülálló helyet foglal el, mint a „szentségek szentsége”: „Az összes többi szentség erre a szentségre, mint célra rendeltetett” – mondja Szent Ágoston.

Ipacs Bence

Családszinódus

Szentatyánk, Ferenc pápa októberre hívta össze a harmadik rendkívüli szinódust, melynek témája a családpsztoráció.

A szinódus együtt haladást jelent: az egyetemes egyház öt kontinensről elindul Péter széke felé, hogy a család lelkipásztori kihívásairól gondolkodjon az evangelizáció kontextusában. Korábban 1969-ben és 1985-ben tartottak szinódust a család témájáról. Az októberi ülésen 191 szinódusi atya, közöttük 25 kúriai dikasztériumvezető és 114 püspökkari elnök vesz részt. 36 püspök Afrikából, 24 Amerikából, 18 Ázsiából érkezik. Kínát San-Csuan tajpeji érsek képviseli. Európából 32, Óceániából 4 főpásztor lesz jelen.

A szinódusnak rajtuk kívül 62 további résztvevője lesz, köztük 8 testvéri delegátus, például Hilarion metropolita, a moszkvai patriarkátus külügyi osztályának elnöke. A keleti egyházak részéről 13 képviselő érkezik, a konfliktus sújtotta országokból is, Irakból Louis Sako káld pátriárka és Ukrajnából Sevcsuk görög-katolikus nagyérsek.

A 38 auditor között 13 házaspár lesz jelen hozzászólási joggal, azonban szavazati jog nélkül az aulában. Egy másik házaspár a 16 szakértő között vesz részt, akik a különleges titkár munkatársai.

A szinódus főtitkára szerint a cél az, hogy a mai világnak felmutassák a család értékeit, amelyek a félelmet feloldó és a reményt adó Jézus Krisztus hirdetéséből származnak. Várhatóan e rendkívüli ülés végén nem készülnek záródokumentumok, ez ugyanis csak az első lépése egy folyamatnak, amely jövőre zárul le: 2015. október 4. és 25. között tartják majd a rendes szinódust a „Jézus Krisztus feltárja a család misztériumát és hivatását” témában.

Magyar Kurír

Gratika
Simon András

**“Ne félj,
nem ítélek el!”**

*Abortuszod volt valamikor?
Még mindig bánt?
Nem vagy egyedül,
van rá orvosság.*

**GYÓGYULHAT A FÁJDALOM, BŰNTUDAT, FÉLELMEK,
ALVÁSZAVAROK, DEPRESSZIÓ, KAPCSOLATI
NEHÉZSÉGEK, ALACSONY ÖNÉRTÉKELÉS.**

*...egy hétvége, ami visszahozza
a fényt az életedbe.*

2014. október 16-19. - Szombathely

*Jelentkezni és további információt kérni:
0630/399-7966 telefonszámon,
vagy a nefeljnemitellek@gmail.com e-mail címen lehet.
(Megkeresésüket bizalmasan kezeljük)
A rendszeres vallásgyakorlat nem feltétel.*

Rövid hírek

Gyűjts egy gyertyát az üldözöttekért! címmel a Katolikus Karitás egyhetes szolidaritási felhívást hirdetett a budapesti Szent István-bazilika előtt. Szeptember 19-én Erdő Péter bíboros gyűjtötte meg az első gyertyát, hogy egy héten át emlékeztessen a mártírokra, akik életüket adták hitükért, és az üldözöttekre, akik mindenüket maguk mögött hagyták.

A Szentszék hivatalos levelet kapott, amelyben Törökország elnöke, Recep Tayyip Erdogan meghívja hazájába Ferenc pápát. Megkezdődnek tehát az út előkészületei, amelyre várhatóan november végén kerül sor.

Az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció rendeletet adott ki Szent XXIII. János és Szent II. János Pál pápák liturgikus emléknapi ünnepséről. Ferenc pápa utasítást adott, hogy a szent pápák liturgikus emléknapjait be kell vezetni az általános római naptárba. XXIII. János pápa emléknapija október 11-re, II. János Pál pápáé pedig október 22-re került.

Bíró László tábori püspök koncelebrált Ferenc pápával azon a szentmisén, amelyet a Szentatya az I. világháború kitörésének centenáriuma alkalmából mutatott be az észak-olaszországi Redipuglia katonai emlékhelyen. A pápai szentmisére 70 fős katonai zarándoklatot szervezett a Katolikus Tábori Püspökség. A főpásztorral jelen volt még hét katonalelkész, akik szintén koncelebráltak a Szentatyával.

A szeptemberi esőzések miatt Vas és Zala megyében több települést elöntöttek a megáradt patakok és folyók. A Katolikus Karitás több millió forint értékben osztott élelmiszert a védekezésben résztvevő önkénteseknek és a kitelepített lakosságnak.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KOVÁCS JÓZSEF
A HÍREK FORRÁSA: MAGYAR KURÍR

Házaspárok útja Horvátnádalján

▲ Augusztus 24-én újabb állomással bővült Horvátnádalján a Házaspárok útja. A templomkertben található út 16. állomása az Otthon a Mennyei Atyánál címet viseli. Az elhunyt házastársakra emlékezhetünk ennél a stációnál.

▼ Szeptember 7-én szentelte fel az andráshidai templomot Veres András megyéspüspök. Néhány éve tűz ütött ki az épületben, de szerencsére nem égett le a templom. A helyreállítási munkák után került sor a szentelésre.

Templomszentelés Andráshidán

Vidékfejlesztési konferencia Ölbön

▲ Szeptember 9-én nagyszabású vidékfejlesztési konferenciát tartottak Ölbön a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás szervezésében. Ezen a napon megáldották a Szent Miklós Gyógyfűves Házban kialakított Kneipp-kertet.

▼ Szeptember 13-14-én tartották a vasvári Mária neve napi búcsút. Mária az örömmre tanítja az embereket – mondta szentbeszédében Burbela Gergely, a Magyar Verbita Rendtartomány vezetője. Több ezren vettek részt az ünnepen.

Mária napi búcsú Vasváron

Keresztmegáldás Lentikápolnán

Augusztus 23-án keresztmegáldásra került sor Lentikápolnán, a városrész kis kápolnájánál. A hívek régi vágya teljesült ezzel. A szentmise és a kereszt megáldását dr. Horváth Lajos kanonok végezte.

Férfi rózsafüzér társulat alakult Sárváron

Augusztus 31-én a sárvári Szent Miklós Plébánián férfi rózsafüzér társulat alakult. 18 főből áll az imaközösség, amely Isten kegyelméből nagy és erős fává terebélyesedhet.

Kolping Családok találkozója

Szeptember 6-án tartották Lentiszombathelyen a nyugat-dunántúli Kolping Családok találkozóját. Számos programmal (főzőverseny, közös ebéd, egyházi és kulturális programok) várták a vendégeket.

Térképbe mutató

Híánypótló kiadványt készített a Szombathelyi Egyházmegyei Levéltár. Térképeken ismerhető meg az egyházmegye. A gyűjteményt 2014. augusztus 29-én mutatták be. A bemutatót szakmai konferencia követte. Mayer László, a Vas Megyei Levéltár munkatársa ismertette az érdeklődőknek a 12 térképet tartalmazó kiadványt, amit egy sikeres pályázatnak köszönhetően sikerült a levéltárnak megvalósítania.

Molnár Péter

Programajánló

október 16–19. (csütörtök–vasárnap) Lelkigyakorlat abortuszban érintettek számára (Szombathely) • **október 18. (szombat) 10 óra** Bérmálás (Kenyeri, Sarlós Boldogasszony templom); **15 óra** Bérmálás (Celldömölk, Nagyboldogasszony-templom) • **október 19. (vasárnap) 10 óra** Bérmálás (Ják, Szent György-templom); **15 óra** Bérmálás (Ölbő, Szent Miklós-templom) • **október 25. (szombat) 10 óra** Bérmálás (Bánokszentgyörgy, Szent György-templom); **15 óra** Bérmálás (Gellénháza, Szent István király templom); **24 órás** szentségimádás (Szombathely, Szent Erzsébet-templom, Ferences) • **október 29. (szerda) 18 óra** Engesztelő est (Csehimindszent, Mindenszentek-templom) • **november 2. (vasárnap) 9 óra** Püspöki szentmise az egyházmegye elhunyt püspökeiért és papjaiért (Szombathely, Székesegyház) • **november 3. (hétfő) 18 óra** Nyilvános előadásorozat (Szombathely, Berzsényi Dániel Pedagógusképző Kar) • **november 7. (péntek) 17 óra** Szent Márton vesperás és lampionos felvonulás (Szombathely, Székesegyház – Fő tér – Szent Márton-templom) • **november 8. (szombat) 10 óra** Szent Márton ünnepség (Szombathely, Székesegyház) • **november 9. (vasárnap) 15 óra** Bérmálás (Tótszerdahely, Jézus Szíve templom) • **november 13. (csütörtök) 18.45 óra** Szentségimádás papokért és papi hivatásokért (Szombathely, Székesegyház – Madonna-kápolna) • **november 14–16. (péntek–vasárnap)** Lelkipásztori munkatárs képzés (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia) • **november 15. (szombat) 9 óra** Sekrestyések továbbképzése (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia); **9.30 óra** Jegyesoktatók továbbképzése (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

Savaria Karnevál – Isten kertje

Bátorságpróba, Szent Kvirin életéről készült színdarab, zenei koncertek – néhány program az idei Savaria Karnevál egyházi programjairól. Óriási érdeklődés és nagy siker kísérte a bemutatókat.

Az idei Savaria Karneválon első alkalommal nyitotta meg kapuit a szombathelyi székesegyházi főplébánia. Isten kertjébe – Paradiso Dei – léphettek be a fesztiválózók. Fő cél az evangelizáció volt, melyet azonban nagyon kifinomultan lehetett megvalósítani. Közel fél évet töltöttek az előkészületekkel a szervezők. Igyekeztek olyan „romkocsmát” felépíteni, ahol egy mai egyetemista jól érzi magát, ihat egy jó limonádét vagy forró teát a hűvös időben, szól a zene, vannak programok, igényes a dekoráció, kellemes a környezet. Nem szerepelt a programban direkt igehirdetés, nem osztogattak szentképeket, nem tettek ki a falra igehelyeket, keresztet sem állítottak és gregorián zene sem szólt a hangszórókból.

Viszont volt bátorságpróba a vaksötét, dohos pincében, melynek végén egy kérügmaticus videót tekinthettek meg

az érdeklődők. Működött a „titokszoba”, ahol megláthatták, hogy ki az a személy, akiért Isten még a saját Fia testi épségét sem kímélte. Este játszottak keresztény könnyűzenét, illetve berendeztek egy kiállítást is szombathelyi fogvatartottak vallásos festményeiből. A két nap alatt több százan fordultak meg az udvarban.

A Püspöki Palota is megnyitotta kapuit. Két napon keresztül jöttek a fesztiválózók, hogy a máskor nem látogatható épületben tegyenek egy sétát. Óriási volt az érdeklődés. Simon Katalin, egyházi gyűjteményvezető kalauzolta a karneválózókat, és árult el sok érdekességet az egyes helyiségekről, a berendezési tárgyokról, festményekről és az építés körülményeiről.

A szalézi plébánia fiataljai is felléptek a karneválon. Nem is akármilyen előadással lepték meg az érdeklődőket. Templomuk védőszentjének, Szent Kvirinnak az életével ismertették meg a fesztiválózókat. A színdarabra több százan voltak kíváncsiak.

Molnár Péter

Indul a Szent Márton Akadémia

Október 28-án elindul a Martineum Felnőttképző Akadémia, a Martinus Vallási és Kulturális Egyesület és Szombathely Megyei Jogú Város együttműködésével a Szent Márton Akadémia. A cél, hogy az előadásokon keresztül jobban megismerjék az emberek Szent Márton korát, életét és személyiségét. Maurer Péter, a Martineum Felnőttképző Akadémia igazgatója árulja el a részleteket.

Szent Márton 1700 évvel ezelőtt, 316-ban született Savariában, a mai Szombathelyen. Erre a jubileumra emlékezik a Katolikus Egyház és a Szombathelyi Egyházmegye 2016-ban. A Szent Márton jubileumi év kapcsán mindhárom szervező részéről megfogalmazódott az a cél, hogy Szombathely szülöttének, Európa és talán mondhatjuk, hogy a világ-egyház legnagyobb szentjének életét és korát megismerjék az érdeklődők.

Az előadások bepillantást engednek a 4. századi emberek életébe, a kereszténység korai időszakába, mikor is a keresztény hit a törvényi tiltások és az elrettentőnek szánt kivégzések ellenére egyre inkább terjedt a római birodalomban, olyannyira, hogy Szent Márton születésekor már három éve törvényileg is elfogadott vallás volt (ld. Milánói ediktum, 313). Az érdeklődők az előadássorozat során megtudhatják, miként kerülhetett kapcsolatba a gyermek Márton a kereszténységgel Savariában és Paviában. Miért lett a katekumenátus intézménye vonzó Márton számára, miként alapozta meg hitét és gondolkodásmódját.

Sulpicius Severus Szent Márton élete (Vita Sancti Martini) című művében írja: „Már tízéves korában szülei akarata ellenére

egy templomhoz menekült, és kérte, hogy katekumen lehessen. Majd csodálatos módon teljesen Isten szolgálatára adta magát, és midőn tizenkét éves lett, a pusztába kíváncsolt. Követte volna vágyát, de éveinek csekély száma megakadályozta tervét, lelkét azonban remeteségek vagy templomok foglalkoztatták, és már gyermekkorában azon elmélkedett, amit később alázatos buzgósággal megvalósított.”

Márton rendkívüli fogékonyságot érzett a remeteség iránt. Abban az időben a tökéletességre törekvőknek volt ez az állapot a megszokott életforma. A szerzetesség még csak gyökereiben létezett. Nursiai Szent Benedek csak egy évszázaddal később hozta létre a mai értelemben vett szerzetesközösséget. Márton a maga korában mint püspök is szerzetesként élt. Ez az életforma meghatározta egész életét és világszemléletét.

Szent Márton élete folyamán újra és újra szembe találkozott korának tévtanításával, az arianizmussal. Ez a mai ember számára nem nagyon ismert, akkor viszont a szabadságra jutott Egyházban, főleg az ellenőrzés lehetetlensége miatt, nagyon elterjedt. „A papok eretneksége (Ariánus tévtanítása) ellen szinte egyedül Márton küzdött igen határozottan, és emiatt sok bántalom érte: nyilvánosan megvesszőzték, majd végül a tartományból is kiűzték.” (Sulpicius Severus)

A fenti témákat azért választottuk erre a szemeszterre, mert ezek voltak azok a szellemi, vallási áramlatok, amelyek meghatározták Szent Márton gondolkodását és hitének kialakulását.

Az előadásokat egyházi és világi szakértők tartják: dr. Veszprémi László, dr. Németh Norbert, prof. dr. Lőrincz Zoltán, dr. Sággy Marianne, Kürnyek Róbert és dr. Szávai Tamás.

Az előadások minden hónap utolsó keddjén lesznek, és a következő évben is folytatódnak. Az egyes alkalmakat igyekszünk változatossá tenni kis zenei, irodalmi műsorral, illetve kiállítással.

Az első előadásra október 28-án, 18 órakor kerül sor. Valamennyi előadás helyszíne a Martineum Felnőttképző Akadémia. Mindenkit szeretettel várunk!

Molnár Péter

Érvénytelen házasság?

„Válságban a házasság intézménye” – olvassuk az újságokban, halljuk a televízióban. Szakemberek vitatkoznak arról, mi az oka annak, hogy egyre több házasság mond csődöt. Az idők pedig úgy reagálnak, hogy régen szóba sem kerülhetett maga a válás, illetve egyházi részről az érvénytelenítés. Molnár Szabolcs atyával, az Egyházmegyei Bíróság bírósági helynökével beszéltem.

Valóban megnőtt a házasság érvénytelenítésére vonatkozó kérelmek száma a Szombathelyi Egyházmegyében is? Mit mutat a statisztika?

Először is azt szeretném leszögezni, hogy a házasság, mint intézmény nincsen válságban, ennél jobbat férfi és nő kapcsolatára nem találtak fel a teremtés óta, sokkal inkább az ember van válságban, aki házasságot köt. Emellett hangsúlyozni kell: az Egyházban nincs válás, az egyházmegyei bíróságok nem választják el a feleket egymástól (létezik a felek különválását kimondó intézkedés a kötelék megmaradásával, ez az ún. ágytólasztaltól való elválás, de nem egymástól válnak el, csak a közös élet szűnik meg, a házastársi kötelék megmarad). Az egyházmegyei bíróságok a házasság érvénytelenségét állapíthatják meg adott esetben, azaz az ítélet azt mondja ki, hogy a házasság valamilyen okból Isten színe előtt nem jött létre. A házasságot jogképes feleknek törvényesen kinyilvánított beleegyezése hozza létre, azaz a házasság érvénytelen:

- ha a felek nem voltak jogképesek (pl. kiskorú, impotens, kereszteletlen, vérrokon volt),

- ha nem törvényesen nyilvánították ki (a katolikusoknak csak pap /illetve diakónus/ és két tanú jelenlétében kötött házassága érvényes),

- ha a beleegyezés oldalán voltak hiányosságok (nem volt épelméjű, pszichés betegség, pszichopátia, neurózisok, megtévesztette partnerét – pl. hamisan

állított terhesség, félelem vagy kényszer hatására megkötött házasság).

A benyújtott keresetek száma az utóbbi években valóban megnövekedett, hiszen a válások száma is jelentősen megnőtt.

Milyen feltétel szükséges ahhoz, hogy valóban érvényteleníteni lehessen a házasságot? Tudna erre egy-két helyi példát említeni?

Nagyon gyakori percímek a hűség vagy a gyermekáldás kizárása a házasságból. Azaz például valakinek már a jegyesség alatt van egy másik személlyel érzelmi kapcsolata, amelyet folytat a házasságban is, vagy előző szerelmétől egyszerűen nem tud elszakadni. Ilyen esetben az illető valótlanul állított az esküvő alkalmából, hogy csak a jelenlévő leendő házastársát szereti, tehát a házassága érvénytelen. De gyakori az is, hogy 5-6 évnyi házasság után nem születik gyermek, mert a feleknek nem volt nyitott kapcsolatuk gyermeknemzésre, tehát mindig védekezett valamelyikük a gyermekáldás ellen.

Mennyi idő telik el általában az elsőfokú, másodfokú, illetve a prímási, főszenstszéki határozat között? Mennyi ideig tart az érvénytelenítés folyamata általában?

A Szentatya augusztus 27-i dátummal elhatározta, hogy létrehoz egy különleges tanulmányi bizottságot az egyházi házassági eljárás megreformálására. A speciális bizottság célja, hogy előkészítse a házassági eljárás reformjavaslatát, egyszerűsítve és felgyorsítva annak folyamatát, védelmezve a házasság felbonthatatlanságának alapelvét. Az eddigi gyakorlat szerint ahhoz, hogy a házasság érvénytelenségét kimondják, két fokon egybehangzó ítéletre van szükség. Az elsőfokú ítélet után gyakran 1-2 év is eltelik az ügyek nagy száma miatt. Az egyházmegyei bíróságok a püspök által kinevezett bírúkból, kötelékvédő-

ből, ügyvédekből állnak. A keresetlevél elfogadása után a bíróság értesíti a másik felet is, hogy volt házastársa megtámadta a házasságuk érvényességét. Meghallgatjuk a feleket, az általuk kijelölt tanúkat, majd a keletkezett iratokat a kötelékvédő és a bírák kapják meg, akik az ügyet kidolgozzák. A kötelékvédő feladata, hogy minden lehetséges érvet felhozzon a házasság érvényessége mellett. Társasbíróság, tehát három bíróból álló testület dönt egyszerű szavazattöbbséggel a házassági peres eljárásokban, szigorúan az Egyházi Törvénykönyv adta szempontok alapján, a lelkiismeretére hallgatva. A bíróban kialakul a per folyamán egy lelkiismereti meggyőződés, hogy érvényes vagy érvénytelen volt-e a házasság.

Hogyan működik az egyházmegyei bíróság? Mikor kereshetik fel Önöket azok, akiknek segítségre van szükségük?

Az érdeklődőknek azt tanácsolom, hogy engem, mint a bíróság helynökét keressenek meg, e-mailben vagy telefonon, hogy előzetesen átbeszéljük, hogy van-e reális lehetőség a házasság érvénytelenségének kimondására. A kérelmezőnek egy keresetlevelet kell eljuttatnia a bíróságunkhoz (illetve a házasságkötés helyének bíróságához), amelyben leírja a házasság alapvető adatait, elérhetőségeket, annak elő- és utótörténetét, kiemelve, miért tartja házasságát érvénytelennek. **H. Pezenhófer Brigitta**

Első világháborús imák

„A modern embernek csak egy ellensége van: a természet, a vak elemek. Ezek ellen küzdeni: ez a mai kultúra. Ember ember ellen nem küzdhet többé” – vélekedett az irodalmár és mecénás Hatvany Lajos 1914 nyarán. És nem lett igaza. Néhány héttel később, éppen száz évvel ezelőtt kezdetét vette a nagyapáink, dédapáink által „első nagy háború”-ként emlegetett világégés, mely több tekintetben is túltett a negyed századdal később kitört második világháborún, s máig meghatározza több európai nép sorsát.

Nehéz időkben megszorodnak a fohászok, az imák, még azok közül is sokan Istenhez fordulnak, akik a boldog békeidők csendes hétköznapjain nem teszik ezt. És nehéz idők jöttek. A villámháború illúzióinak bizonyult, a katonák nem jöttek haza sem lombhullásra, sem karácsonyra. A kezdeti lelkesedést, kötelező optimizmust felváltotta a szorongás, a csüggedés. A lövészárkok valóságáról szóló hírek kijózanították az „igazságtételben” bízó emberek többségét. Az Istennél menedéket keresők számára az első években több, a háború tematikájára épülő imakönyv is megjelent: *Imák és intelmek a magyar kath. hadfiak számára; Bízál, fiam!* (hét nyelven adták ki sebesülteknek); *Háborús imádságos könyvecskék; Háborús zsolttárok; Háborús idők imakönyve; Imádkozzunk a hadbavonultakért.* Ezek ma már könyvritkaságok, becses kincsek. Hadd idézzünk egy imádságot az egyik kiadvány lapjairól:

Ima ütközet előtt

Hatalmas Isten, élet és halál Ura, sorsok intézője, seregek vezére, állj mellettünk a küzdelemben. Bizalommal és reménykedve fordulunk Hozzád, ki ott állottál választott néped oldalánál, ha harcok viharfelhői árnyékozták Izrael fiait: adj erőt fegyvereink-

nek a hazugság és ámtás fölött. Jámbor szolgálodat, Dávidot te segítetted győzelemre Góliát ellen. Engedd, hogy mi is hozzád kiáltunk most szorongatásunkban: vezesd győzelemre seregeinket. Világosíts meg hadvezéreink értelmét, áldd meg szándékaikat és tetteiket, adj hadainknak bátorságot és kitartást, hogy győzzenek elleneinken. Legjóságosabb Atyám! Testemet és lelkemet neked ajánlom e nehéz órában, teljesedjék be rajtam a te szent akaratod. Ha te akarsz, úgy a golyók zápora elkerül engem, ha azonban úgy rendezed, hogy meghaljak hazámért és királyomért, add nekem isteni kegyelmedet, és jutalmazd meg az örök élettel, a te szent Fiad érdemei által. Amen.

Sík Sándor, akit Pilinszky a magyar vallásos költészet megújítójának nevezett, 1915 első négy hónapjában tábori lelkészként szolgált a sirinai táborban, szemközt a Fruska Gorával.

Egy szép verséből idézzük, melynek címe *A költő háborús imádsága*:

Hallgatok. És hallgatni jó.

Hagyj hallgatnom, Mindenható!

Ne hagyd kitörni, könnyörű ég,

Komorult szívem keserűjét!

Csak egyet kérek, Istenem:

Átkot ne engedj ejtenem,

Fojtsd meg inkább néma mérge,

De meg ne mártsam ajkam vérbe.

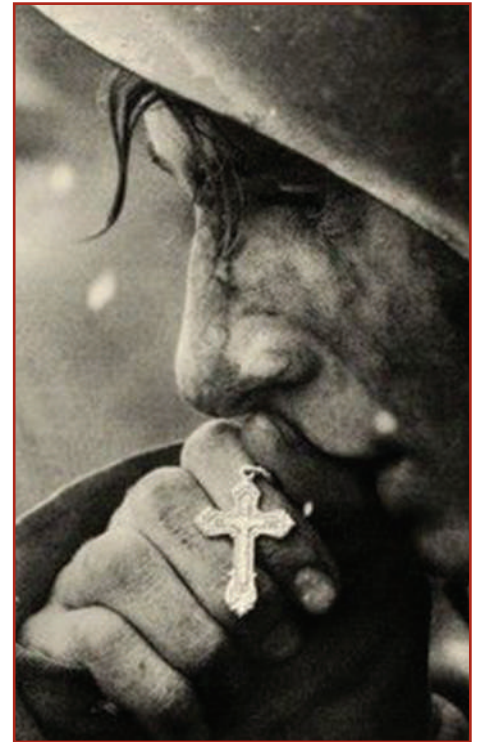
Sírókkal sírni tanulj, szívem,

És várni, várni csendesen.

Halkan, dalom, halkan imádkozz.

Átkozott legyen, aki átkoz!

Összeállításunkat a kevésbé ismert, Nagyenyeden felnőtt költő, író, újságíró Szentimrei Jenő imájával zárjuk, aki a 22-es székely gyalogezreddel járta meg a galíciai frontot, Josepównál súlyosan meg is sebesült.

Imádság roham után

*Mint hűlt testből kiszálló lélek,
Lehullok, Uram, elibéd,
És megköszönöm, hogy még élek.*

*Hogy ami kezdettől Tiéd,
Mehagytad még nekem, s e halk dalt
Időm van elrebegni még.*

*Hogy a fűvön csillog a harmat,
S hogy még ez egyszer rám virradt.
Köszönöm, Uram, ezt a hajnalt.*

*Hogy a halált még el nem hozták,
Lassan verő szívem fölött
Köszönöm e két piros rózsát.*

*Mert életért sajognak ők,
Szépségükért lüktetnek forrón,
És vágyva várnak újjerőt.*

*Köszönöm, hogy szabad kínlódnom
Pár percet még, míg elnyúlok
Én is, szó nélkül, harcoss módon.*

*Aztán, mint Anteusz, a porból
Fölugrom: rendelkez velem,
A harcot hol vegyem fel újból?*

Szauer Ágoston

A Schönstatt Családmozgalom

„A család a társadalom alapsejtje, forrása és legmeghatározóbb részegysége, a házasság pedig a család lelke” – olvashatjuk a Schönstatt Családmozgalom honlapján. Egy szombathelyi házaspár is aktívan részt vesz a mozgalom életében. Tóth Zoltán és felesége, Viki szívügyüknek tekintik, hogy elmélyítsék Isten és a köztük lévő, illetve az egymás között létrejött szeretetkapcsolatot.

Mióta van jelen Magyarországon a Schönstatt Családmozgalom? Honnan jön a Schönstatt név?

Alapítónk, Joseph Kentenich (1885–1968) német atya és a gimnazista fiúkból összetevődő alapító közösség, akiket spirituálisként vezetett, 1914. október 18-án följajánlották törekvésüket a Szűzanyának, és kérték, hogy telepedjen le kis kápolnájukban, és ossza kegyelmi adományait. Ez az esemény, Koblenz térségében, a Rajna jobb partján fekvő Vallengard városka Schönstatt elnevezésű részében történt.

Az elmúlt száz évben a mozgalom elterjedt az egész világon. Magyarországra Gódány Róbert és felesége, Rita által érkezett. 1985-ben Óbudaváron Beller Tilmann schönstatti atya vezetésével családnapiakat tartottak 5 házaspár részvételével. Jelenleg a magyarországi családmozgalomhoz több száz család tartozik.

Melyek a Családmozgalom legfőbb céljai?

A Schönstatt Családmozgalomban arra törekszünk, hogy elmélyítsük Istennel és házastársunkkal a szeretetkapcsolatunkat. A szülők egymás iránti növekvő, tökéletesedő szeretete és egyetértése formálja a család és a ház légtörését.

Keressük „Isten ujját” az életünkben. A bennünket körülvevő személyek, a körülöttünk zajló események és a kor hangja által üzen és szólít bennünket Isten. Igyekszünk őt meglátni, megszólítani, valamint azt tenni, amit kíván tőlünk.

Első a saját család: nem nevelünk mozgalmi árvákat és özvegyeket. Elsősorban értük tartozunk felelősséggel.

A legfontosabb csoport az egyes család. A mindennapi életben ott döntünk újra és újra egymás mellett, ott szembesülünk azzal, milyenek is vagyunk valójában. A heti „csoportösszejövetel” is ott történik. Férj és feleség szakít néhány órát egymás számára kifejezetten kapcsolatuk ápolása, egységük erősítése céljából.

A „Nem kell, de szabad” gyakran elhangzó mondat nálunk. „Szabadság annyi, amennyi csak lehetséges, megkötöttség, amennyi feltétlenül szükséges, lélekápolás minden lehető mennyiségben.” Felnőtt emberekként magunk döntjük el, mi az, ami a házasságunkat építi, mikor és mennyit merítünk a lelkiségből.

A Szűzanyával való szeretetszövetség nagy hangsúlyt kap. Ez pontosan mit jelent? Hogyan van jelen a Szent Szűz a családok életében?

A Szűzanya és a közösség közti kapcsolatot szeretetszövetségnek nevezzük. A schönstattiak hitbéli megtapasztalása, hogy a Szűzanya teljesítette az alapító nemzedék kérését, s a hajdani kis kápolna kegykápolnává lett.

Amikor a család bensőséges kapcsolatba kerül a Szűzanyával, meghívja őt a házába. Elhelyezik otthonukban a Schönstatt kápolnában lévő Mária-kép mását, háziszentélyt alakítanak ki, és kérik a Szűzanyát, telepedjen le náluk, vonzza magához a szíveket, nevelje őket. A kérés nem egyoldalú, a Szűzanya is kér ajándékot, elsősorban azt, hogy ajándékozunk meg az egymás és a gyermekeink iránti szeretetünk tetteivel. Odaajándékozunk magunkat neki, ő pedig magát ajándékozza nekünk.

Hányszor találkoznak a mozgalom tagjai? Milyen állandó programokat kínálnak?

Nyaranta egy hétre a család együtt megy egy óbudavári lelki gyakorlatra (családnapokra), ahol délelőttként, a szentmise után, a szülők két előadást hallgatnak meg a házasságra vonatkozó kérdésekről és a gyereknevelésről. Ezalatt fiatalok játszanak, kirándulnak a gyerekekkel. Délután szabadprogram, majd esti beszélgetéssel zárul a nap.

Évközben itthon havi rendszerességgel találkozunk csoportösszejevetelen. Ezen kívül Óbudavárra az év során még többször ellátogatunk (kápolna búcsú, jubileumi ünnepek).

Ezen kívül állandó „programjaink” közé tartozik például a családakadémia, az apostoli mozgalom, a Kentenich vetélkedő, a női lelkinapok, az apahétvége, zarándoklatok, régiós találkozók és az ifjúság számára a fiú és lány mozgalom.

A Szombathelyi Egyházmegyéből hányan tartoznak a mozgalomhoz?

Pontos számot nem tudunk mondani, de Szombathely és környékéről kb. 10 család tartozik a mozgalomhoz. Az egyházmegyében még Zalaegerszegen és környékén vannak schönstatti családcsoporthoz.

Hogyan lehet csatlakozni?

Amelyik család csatlakozni szeretne, annak csak jelentkeznie kell a nyári (első résztvevős) családnapokra, Óbudavárra. Az első hét benyomásai után a család eldöntheti, hogy ez az ő útjuk-e vagy sem.

Egy schönstatti kis imával szeretném befejezni:

*Add, hogy hozzád hasonlóvá váljunk,
a világban példád szerint járjunk.
Általunk élj világunkban, szívünkben,
hogy az Krisztust befogadni kész legyen.
Jósággal, erősen, szelíden, szerényen,
örömmel, szeretettel, békével.*

H. Pezenhófer Brigitta

A gyermek: áldás vagy sorscsapás?

A mai fiatal generáció egyik legfontosabb dilemmája: gyermek vagy karrier? Amennyiben a gyermekvállalás mellett döntenek a szülők, gyakran felvetődik a kérdés, hogy milyen elvek alapján neveljék az új jövevényt? Erre a kérdésre keresi és adja meg a választ Peter Paulig gyermekneveléssel foglalkozó, *A gyermek: áldás vagy sorscsapás?* című könyvében.

A szerző, Prof. dr. Peter Paulig hat gyermek édesapja. 1977 óta pedagógiai tanszékvezető az eichstätti egyetemen. Rengeteg cikke jelent meg nevelési témákkal kapcsolatban a sajtóban. A rádióban és a televízióban is rendszeresen tartott előadásokat. Könyvét a következő szavakkal vezeti be: „*Könyvespolcomon 234 kötet található, amely mind a nevelésről szól. Mindegyiket vettem vagy kölcsönöztem, és elfelejtettem visszaadni, de mindegyiket elolvastam. Ezek közül azonban csupán 18-at találok jónak, amit azonban Ön most a kezében tart, mindegyiket felülmúlja, legalábbis remélem. Teljesen biztos azonban nem vagyok ebben, mert – véleményem szerint – semmi sem nehezebb annál, mind bölcs dolgokat írni a nevelésről. Miért? – kérdezi Ön. Próbálja meg egyszer! Majd azután megbeszéljük a dolgot. Egyetért?*”

A könyv tizenhárom fejezeten keresztül próbál meg irányt mutatni a gyereknevelés labirintusában. Már maguk a fejezetcímek is rendkívül beszédesek:

Mire van szükségük a gyermekeknek?; Halló, gyerekek, legyenek boldog szüleitek!; A nevelési céloknak és intézkedéseknek irányelvekre van szükségük; „Amit nem tanul meg Jancsi...!”; A gyermekeknek szükségük van határookra – de a szülőknek is!; Szabályok – Szeretértések – Szerepkörök; Hogyan válhat Rontó Palkóból – Rontó Pál?; Soha ne alkalmazzunk erőszakot!; A nevelés szerepe dolga; Kedves anyukák! Helyezték magukat kényelembe és figyeljenek!; Valóban olyan ritkaság a jó apa?; A „nyárszorgári nevelők” gyermekeinek

nincs nevetnivalójuk; Ne büntessünk, de legyünk következetesek.

Peter Paulig az egyes fejezetek felépítéséről a következőt írja: „Minden fejezet, csupán egy kérdés tisztázására irányuló kísérlet. Ennek során mindig szó van olyan kérdésekről, amelyeket szülők és nevelők tettek fel nekem. A sokféle választ ezekre a kérdésekre úgy igyekszem megformálni, hogy Ön örömet lelje azok olvasásában, és hasznot húzzon belőlük.”

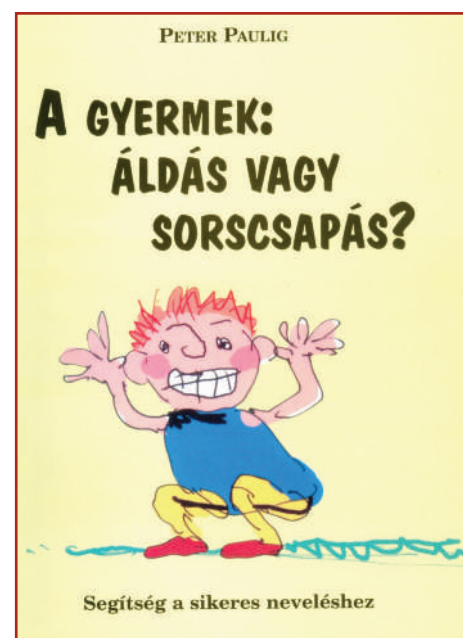
A Hogyan válhat Rontó Palkóból – Rontó Pál? című fejezetet egy olyan szituációval vezeti be a szerző, amely a világon bárhol megtörténhet. „*A 4 éves Marika éppen egy gyönyörű tortát »sütött« homokból. Ekkor átviharzik a homokozón az 5 éves Misi, meglóbálja a lapátját és szétrombolja Marika remekművét. Marika kiabál és sír, és mert a kis Rontó Pál-Misinek ez az átütő siker nagyon tetszik, még egy maréknyi homokot szór Marika arcába. Ez a »mérénylet« most már teljesen kétségbe ejti Marikát, zokogva rohan a mamájához, aki tanúja volt a támadásnak és nem tudja, hogy most mit tegyen. Szidja meg Misit agresszív magatartásáért, vagy vigasztalja meg Marikát azzal, hogy a felnőttek világában is gyakori az erőszak? Mit tenne Ön egy hasonló szituációban?*” A történetet egy remek kérdéssel zárja le a szerző, akinek az a célja, hogy bevonjon bennünket is a megfelelő megoldás megtalálásába, hogy valóban elgondolkodjunk, mi mit tennénk ilyen esetben. Melyik hangra figyeljünk a fejünkben? Amelyik azt mondja, hogy „*Ne túrd! Vedd magad! Üss vissza!*” vagy amelyik azt suttogja, hogy „*Az okos enged?*” Paulig professzor mindkét lehetőséget megvizsgálja, és arra is igyekszik magyarázatot találni, hogy mi lehet az oka a gyermekkori túlzott agresszióknak.

A könyvben található sok bölcs gondolat közül végül szeretnék egy olyan jellegű tanácsot kiemelni, ami kimondva és leírva annyira egyértelműnek tűnik, ám a valóságban sokszor figyelmen

kívül hagyjuk: „*A magam részéről rendkívül fontosnak tartom, hogy a szülők a nevelési céloknak, irányelveknek és módszereknek egyetértésben. Ez persze néha meglehetősen nehéz lehet, hiszen mindenkinek megvan a maga »módszere« és következőképpen elképzelése a nevelésről. ... Az egymás nélkülségből hamar válhat egymás elleniség, pl. ha az apa mindenáron bele akar szólni a nevelésbe, de az anya ezt nem engedi, mert ő – mint állítja – jobban ismeri a gyermeket, és ezért jobban, helyesebben tudja, hogyan nevelhető legjobban a gyermek.*”

Gyakorló szülőként nekem is megvan az elképzeléseim gyermekeim neveléséről, ám nekünk szülőknek is mindig fejlődnie kell, és érdemes bizonyos időszakonként felülvizsgálni nevelési módszereinket, ha gyermekeink és egész családunk számára valóban szebb, nyugodtabb és békésebb életet szeretnénk biztosítani. Peter Paulig is erre biztat minket: „*Talán reménytelen Önt arra rávenni, hogy bizonyos meggyőződéseit, amelyeket már X éve szilárdan képviselt, mégis egyszer vizsgálja felül. Hiszen senkinek sincs megtiltva, hogy véleményét megváltoztassa. Vagy Ön ezt másképp látja?*” Teklits Tamás

A könyv, 865 forintos áron megvásárolható a Martinus Könyvesboltban.

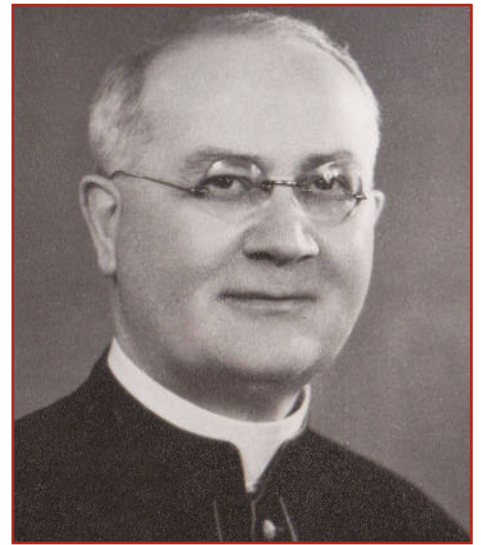

Pap a szabadságharc folyamában: Szendy László

A kommunista diktatúra során a szombathelyi főplébánia volt plébánosának, dr. Szendy Lászlónak (1896–1969) számos meghurcoltatásban volt része. Már 1952. január 9-én – azzal a céllal, hogy a megyéspüspököt, Kovács Sándort megfélemlítsék – dr. Galambos Miklóssal, dr. Sággy Elekkel és Gerencsér Józseffel egy időben elfogták, s két hónapig fogva tartották a kistarcsai internálótáborban. Ezt követően 1954-ben a Fővárosi Bíróság szervezkedés bűntette miatt 7 évi börtönbüntetésre ítélte.

Szendy László később amnesztiával szabadult, de nem foglalhata vissza plébániáját. A püspöki könyvtárban dolgozott és a Püspöki Palotában lakott. Itt érte az 1956-os forradalom kitörése. Viszsaemlékezéséből tudjuk rekonstruálni az 1956. október 28-i tüntetés lefolyását. A püspök nem tartózkodott otthon, a beteg győri főpásztor helyett bérált Ágfalván és Sopronbánfalván. Mivel a püspöki számvevő, Lelkes József beteg szüleit látogatta Budapesten, a Püspöki Palotában nem volt más megbízható egyházi személy, mint Tibola Imre akkori szombathelyi hitoktató és Szendy László.

Ő miután elmondta délelőtti miséjét, a tömeg mellett hazatért a palotába. A nemzeti bizottság tagjai ekkor már veszélyesnek ítélték meg a helyzetet, valószínűleg tartottak egy a mosonmagyaróvári sortűzhöz hasonló esettől. Tibola Imre mindezek alatt olvasta fel az általa összeállított 10 pontot. Míg ez történt, Szendy László beérkezett a Püspökvárba és elindult az erkély mögötti terem felé. A folyosón találkozott a nemzeti bizottság néhány delegáltjával (viszsaemlékezésében Tóth Imre, Koncz András, Ávár László, valamint Horváth Ernő nevét jegyzi meg), akik kérték, nyugtassa meg a kint lévő tömeget, mielőtt tragédiára kerülne sor. Mire Szendy László felért a terembe, már Tóth Imre szólta a tömeghez. Ezt követően, beadva derekát az őt kérlelőknek, kilépett az erkélyre, s szólt az emberekhez: pár mondatdal megnyugtatta őket, kérte, ne folyamodjanak erőszakhoz, s ne üljenek fel az agitátoroknak. Beszédét azzal zárta, hogy megkérte a híveket, térjenek békében haza, s majd délután 3 órakor a temetői nagykeresztnél imádkozzanak együtt a forradalom áldozataiért.

Dr. Szendy László plébános
(1896-1969)

Hazatérve, a püspök október 30-án visszahelyezte a szombathelyi főplébánia élére. A hívek nagy örömmel fogadták, hisz látták azt a méltánytalan helyzetet, amelyben plébánosuk az eltelt évek során élt.

Szendy László hivatalát ténylegesen csak november 3-án vehette át, november 4-én már átlépték a szovjet csapatok a magyar határt, azzal a szándékkal, hogy leverjék a magyar forradalmat. Még aznap letartóztatták a plébánost, s Ungvárra vitték. Pozícióját ennél rövidebb ideig aligha tarthatta volna meg. Még 1956 decemberében szabadlábra helyezték, azonban 1957. március 13-án újra letartóztatták. A bíróság első fokon bűnösnek találta, és két és fél évi börtönre ítélte. A Legfelsőbb Bíróság leszállította a büntetést másfél évre. 1958. április 7-én szabadult a márianosztrai börtönből. Kiszabadulása után nem térhetett vissza Szombathelyre, így Pannonhalmára költözött, ahol a főapát a vendégének tekintette, s az ebédlőben jobbára ültette. Évek múltán kerülhetett csak ismét vissza Szombathelyre.

Szendy Lászlót a Vas Megyei Bíróság 1991-ben rehabilitálta, minden korábbi ellene szóló ítéletet semmisnek nyilvánította.

Szovjet harckocsi a szombathelyi Püspöki Palota előtt 1956-ban

Pál Ferenc

2015. évi naptárak és kalendáriumok a Martinus Könyvesboltban!

- egylapos falinaptárak
- asztali naptárak
- forgatható falinaptárak
- zsebnaptárak
- kártyanaptárak
- kalendáriumok

Köszönjük nagylelkű támogatását!

Azzal, hogy a Martinus Könyvesboltban vásárol,
hozzájárul ahhoz,
hogy megjelentethessük havilapunkat, a Martinust,
az Egyházmegyei Kalendáriumot,
valamint újabb könyveket adhassunk ki.
Tudatos döntésével Ön értéket teremt!

A Szentatya október havi imaszándékai

Általános szándék (Béke): Hogy az Úr adjon békét a világ azon vidékeinek, amelyeket leginkább gyötör a háború és az erőszak.

Missziós szándék (Missziós Világnap): Hogy a Missziós Világnap minden hívőben felébressze a szenvedélyt és a buzgóságot arra, hogy az egész világnak megvigye az evangéliumot.

A HÓNAP KÖNYVE

A KÖNYV, AMI MÁR **23.000 CSALÁDHOZ** JUTOTT EL
CSALÁDOK IMAKÖNYVE

Imádkozzunk
a családunkért!

Családok imakönyve

A kiadványban minden korosztály (nagyszülők, szülők, fiatalok, gyermekek) megtalálja a neki leginkább megfelelő imádságot adott élethelyzetétől függően (házasság és gyermekvállalás előtt állók, ifjú házások, egyedülállók, özvegyek). Az imádságok széles skálája jelenik meg a kiadvány lapjain: litániák, felajánlások, keresztutak, de verseket és egyéb prózai szövegeket is tartalmaz.

(276 oldal, keménytablás kivitel)

**A CSALÁDOK IMAKÖNYVE OKTÓBER 1. ÉS 31. KÖZÖTT
1.500 FT HELYETT 1.000 FT-OS EGYSÉGÁRON
VÁSÁROLHATÓ MEG A MARTINUS KÖNYVESBOLTBAN.**

5 DB VAGY A FÖLÖTTI MEGRENDELÉS ESETÉN A POSTAKÖLTSÉGET ÁTVÁLLALJUK!

Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó * Martinus Könyvesbolt
9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3. * 9701 Szombathely, Pf. 41.
Telefon: 94/513-191 * Mobil: 30/659-7320 (mátrix)
E-mail: info@martinuskiado.hu * Webáruház: www.martinuskiado.hu

Humor

A kislány először jár az állatkertben. A zebrák ketrecén meglát egy táblát:

- Frissen mázolja!
- Apu, apu, én azt hittem, ezek igazi csíkok!

♦ ♦ ♦

Zuhogó esőben megy a taxis az utasával, aki megjegyzi:

- Uram, tudja, hogy beázik a kocsija a tetőablaknál?
- Tudom.
- Ez mindig így van?
- Dehogyan is! Csak ha esik az eső!